УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ЧЛЕН ДРУГОЇ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ПАЛАТИ
ПРУДИВУС ОЛЕГ ВАСИЛЬОВИЧ

УХВАЛА

18 лютого 2021 **Київ** № 862/0/18-21

Про залишення без розгляду скарги Сенчина О.В. стосовно судді Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області Заворотної О.Л.

Член Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Прудивус Олег Васильович, здійснивши попередню перевірку дисциплінарної скарги Сенчина Олега Володимировича стосовно судді Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області Заворотної Оксани Леонідівни,

встановив:

до Вищої ради правосуддя 15 лютого 2021 року надійшла дисциплінарна скарга Сенчина О.В. від 13 лютого 2021 року (вх. № С-203/13/7-21) з проханням притягнути до дисциплінарної відповідальності суддю Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області Заворотну О.Л. за дії, вчинені під час розгляду справи № 686/28189/20.

Відповідно до протоколу автоматизованого розподілу справи між членами Вищої ради правосуддя від 15 лютого 2021 року зазначену дисциплінарну скаргу передано члену Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Прудивусу О.В. для проведення попередньої перевірки.

Згідно зі статтею 108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарне провадження щодо судді здійснюють дисциплінарні палати Вищої ради правосуддя у порядку, визначеному Законом України «Про Вищу раду правосуддя», з урахуванням вимог цього Закону.

Порядок здійснення дисциплінарного провадження визначено главою 4 розділу II Закону України «Про Вищу раду правосуддя».

Пунктом 1 частини третьої статті 42 Закону «Про Вищу раду правосуддя» передбачено, що дисциплінарне провадження включає, зокрема, попереднє вивчення матеріалів.

Частиною першою статті 43 Закону «Про Вищу раду правосуддя» встановлено, що член Дисциплінарної палати, визначений для попередньої перевірки відповідної дисциплінарної скарги (доповідач) вивчає дисциплінарну скаргу і перевіряє її відповідність вимогам закону. Вимоги до дисциплінарної

скарги встановлено статтею 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Статтею 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» встановлено, що дисциплінарна скарга залишається без розгляду та повертається скаржнику, якщо вона, зокрема, подана з порушенням порядку, визначеного Законом України «Про судоустрій і статус суддів».

Згідно з частиною другою статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарна скарга подається у письмовій формі та повинна містити такі відомості: прізвище, ім'я, по батькові (найменування) скаржника, його місце проживання (перебування) або місцезнаходження, поштовий індекс, номер засобів зв'язку; прізвище, ім'я, по батькові та посада судді (суддів), щодо якого (яких) подано скаргу; конкретні відомості про наявність у поведінці судді ознак дисциплінарного проступку, який відповідно до частини першої статті 106 цього Закону може бути підставою для дисциплінарної відповідальності судді; посилання на фактичні дані (свідчення, докази), що підтверджують зазначені скаржником відомості.

У дисциплінарній скарзі Сенчин О.В. вказує, що суддя Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області Заворотна О.Л. «створила судову тяганину», належно не розглядаючи «очевидно» просту судову справу.

На думку скаржника, суддя Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області Заворотна О.Л. втратила статус судді, постановивши завідомо неправосудне судове рішення.

Разом з тим, скаржником не зазначено будь-яких відомостей щодо дій судді, конкретизації порушення, відомостей про наявність у поведінці судді Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області Заворотної О.Л. ознак дисциплінарного проступку, який може бути підставою дисциплінарної відповідальності судді та посилань на фактичні дані, що підтверджують зазначені скаржником відомості.

Додатково повідомляється, що Вища рада правосуддя згідно зі статтею 131 Конституції України, статтею 3 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» не є органом, що здійснює судочинство, не наділена повноваженнями оцінювати законність судового рішення, перевіряти його правовий зміст.

Виключне право перевірки законності та обґрунтованості судових рішень має відповідний суд згідно з процесуальним законодавством. Рішення суддів не можуть підлягати будь-якому перегляду поза межами апеляційних чи касаційних процедур. Дисциплінарна відповідальність суддів не повинна поширюватися на зміст їх рішень.

У Висновках № 3 (2002) та № 11 (2008) Консультативної ради європейських суддів зазначено: до уваги Комітету Міністрів Ради Європи є неприйнятною можливість притягнення судді до відповідальності за здійснення своїх обов'язків, крім випадку умисного правопорушення при здійсненні судових функцій. Консультативна ради європейських суддів підкреслює, що зміст конкретних судових рішень контролюється головним чином за допомогою процедур апеляції або перегляду рішень у національних судах та за допомогою

права на звернення до Європейського суду з прав людини (www.hcj.gov.ua/content/file/Opinion_1-18.pdf).

Дисциплінарне провадження щодо судді має здійснюватися з урахуванням конституційного принципу незалежності суддівської діяльності, відповідно до якого дисциплінарне провадження не може бути спрямоване на оцінку судових рішень суддів, які можуть піддаватися критиці лише шляхом оскарження відповідно до закону.

Тлумачення закону, оцінювання фактів та доказів, які здійснюють судді для вирішення справи, не повинні бути приводом для цивільної або дисциплінарної відповідальності, за винятком випадків злочинного наміру або грубої недбалості (пункт 66 Рекомендацій CM/Rec (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки, www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a38).

Відповідно до Київських рекомендацій Організації з безпеки і співробітництва в Європі щодо незалежності судочинства у Східній Європі, на Південному Кавказі та у Середній Азії (Київ, 23–25 червня 2010 року) процедура притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності повинна стосуватися підтверджених випадків порушення правил професійної поведінки, які є значними, неприпустимими та, крім цього, ганьблять репутацію суддівства. Дисциплінарна відповідальність суддів не може бути наслідком змісту їхніх рішень або вироків, включаючи відмінності в юридичному тлумаченні між судами, наслідком прикладів суддівських помилок чи критики суддів (www.osce.org/uk/odihr/86319).

Крім того, важливо наголосити, що важливим елементом для встановлення дисциплінарним органом Вищої ради правосуддя відомостей про ознаки дисциплінарного проступку є очевидна безпідставність недотримання строків розгляду справи, тому сам лише факт можливого недотримання строку, встановленого законом для розгляду справи, не може автоматично вказувати на наявність підстави для дисциплінарної відповідальності судді.

У своїй практиці Європейський суд з прав людини керується тим, що розумність тривалості судового провадження необхідно оцінювати у світлі обставин конкретної справи, враховуючи критерії, вироблені судом. Такими критеріями є: 1) складність справи, тобто обставини і факти, що ґрунтуються на праві (законі) і тягнуть певні юридичні наслідки; 2) поведінка заявника; 3) поведінка державних органів; 4) перевантаження судової системи; 5) значущість для заявника питання, яке перебуває на розгляді суду, або особливе становище сторони у процесі (рішення «Бараона проти Португалії»; «Хосце проти Нідерландів»; «Бухкольц проти Німеччини»; «Бочан проти України», www.hudoc.echr.coe.int).

З огляду на викладене, попередньою перевіркою встановлено відсутність відомостей, які б свідчили про неналежне ставлення судді Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області Заворотної О.Л. до службових обов'язків, а у дисциплінарній скарзі Сенчина О.В. не наведено відомостей, які б вказували на вчинення суддею дисциплінарного проступку, який відповідно до

статті 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» може бути підставою для дисциплінарної відповідальності судді.

Згідно з частиною шостою статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарну справу щодо судді не може бути порушено за скаргою, що не містить відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку судді.

Відповідно до пунктів 2 та 3 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» дисциплінарна скарга залишається без розгляду та повертається скаржнику, якщо вона не містить відомостей про ознаки дисциплінарного проступку судді, а також посилань на фактичні дані (свідчення, докази) щодо дисциплінарного проступку судді.

Згідно з пунктом 12.2 Регламенту Вищої ради правосуддя, з підстав, передбачених пунктами 1–5 частини першої статті 44 Закону, член Дисциплінарної палати – доповідач постановляє ухвалу про залишення без розгляду та повернення дисциплінарної скарги, копія якої разом із скаргою направляється скаржнику.

Одночасно роз'яснюється, що повернення скарги без розгляду не перешкоджає праву заявника на повторне звернення з відповідною скаргою до Вищої ради правосуддя. Скарга щодо дисциплінарного проступку судді (дисциплінарна скарга) повинна відповідати вимогам, передбаченим частиною другою статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Керуючись статтями 42—44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», статтями 107, 108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», член Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя

ухвалив:

дисциплінарну скаргу Сенчина Олега Володимировича стосовно судді Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області Заворотної Оксани Леонідівни залишити без розгляду та повернути скаржнику.

Ухвала оскарженню не підлягає.

Член Другої Дисциплінарної палати
Вищої ради правосуддя **О.В. Прудивус**